

A TENGERPART

NAPILAP.

VI. évfolyam.

FIUME, vasárnap 1909. augusztus 15.

182. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . . 12 kor. Egy hora . . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HÍRDETESEK

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos pett sorja 40 fillér.

A magyar nemzet szupremáciája.

(Sz.) A magyar államban a magyar nemzet szupremáciáját minden eshetőséggel szemben állandóan biztosítani kell. Ez olyan törekvés, amelynek igazsága, jogossága és okossága minden kétségen fölül áll. A magyar nemzetnek minden eszközt meg kell ragadni a végből, hogy ennek a törekvésnek teljes diadalt szerezzen. Az eszközök közt kettő a leghatalmasabb. Az egyik a helyes, okos, előrelátó nemzetgazdasági politika, a másik a magyar kultúra. Sokáig uralkodott az a nézet, hogy a magyar kultúra ugyszólván egymagában elégséges arra, hogy fölszívja az országban az összes nem magyar elemeket s ilyenénképpen nemcsak megerősítve a magyar fajt, minden más nemzetiséggel és idegen hatalmi befolyással szemben, hanem alkalmas arra is, hogy megcsinálja az összes nemzetiségi elemeknek a magyar fajba való beolvadási processzusát. Ma már tisztában lehet azzal mindenki, hogy nagyon is tulbecsülték a kultúra hódító erejét és a magyar kultúra fejlesztése dolgában rendelkezésünkre álló eszközöket, mert nem voltunk képesek egységes magyar nemzeti kultúrát teremteni a magyar államban és a nemzeti törekvések egyre élesebb küzdelme útját állta a magyar kultúra hódításának éppen abban az irányban, amely felé haladni kellett volna, hogy a magyar faj szupremáciája természetes érvényesülésre juttasson.

Keserű tapasztalatok révén szereztük meg azt a tanulságot, hogy a magyar faj szupremáciájának megszilárdítására más uton is, más eszközökkel is próbálkoznunk kell. Közjogi helyzetünk és az Ausztriával való gazdasági szövetségben még mindig szerfölött nehéz feladat a magyar nemzet közigazgatási érdekeinek eredményes gondozása.

Hiszen közjogi helyzetünk és az Ausztriával való gazdasági viszony egyik legfőbb oka népünk elszegényedésének. Az elszegényedéssel pedig együtt jár a fizikai erők elgyengülése és az erkölcsi hatalom pettyhüdése. De ebben a helyzetben is arra kell törekednünk, hogy a magyar faj fizikai erejét és erkölcsi hatalmát megmentsük a teljes elzüléstől.

Igy egyik nagy feladatunk az, hogy a magyar földbirtokot magyar kézben tartsuk meg. Okvetlenül meg kell akadályozni, hogy a magyar földbirtok idegen kézbe jusson. Eddig-él ebben az irányban nem tettünk semmit. Csodálatos egykedvűséggel nézte a magyar államhatalom, hogy a magyar földbirtokokat idegenek szerzik meg. Idegenek, akik amellet, hogy a magyar föld jövedelmeit külföldre viszik, itt az országban idegen szellem terjedésének vágnak ösvényeket s idegen befolyások érvényesülésének csinálnak kedvező alkalmakat.

Ezzel a veszedelemmel szemben védekezni kell. A magyar földbirtokoknak idegenek által való megszerzése bizony sokszor magyar államellenes tendenciákkal fűződik össze és a nemzetiségek a földbirtokok szerzése révén rendszeres nemzetiségi politikát folytatnak.

Magyarországban állami hatalommal kellene megnehezíteni az ingatlanok idegen kézbe való jutását. Olyan nagy olyan jelentős magyar nemzeti érdek megővéséről van szó, mely mellett el kell némuálni holmi tetszetős teoriáknak.

Micsoda bolond állapot az, hogy a magyar föld egy nagy része körülbelül két millió hold, idegen emberek tulajdonában van, s két millió holdnyi magyar föld jövedelmét külföldre viszik, a mi népünk pedig napról-napra szegényedik.

Az épenséggel szégyenletes dolog, hogy magyar nagybirtokosok, magyar emberek is vannak nagy számmal, kik állandóan külföldön laknak s magyar birtokaik jövedelmét külföldön költik el.

Egészen helyes, egészen természetes s mindenképpen jogos lenne az, hogy idegeneknek megnehezítsék a magyar föld szerzése. Aki magyarországon földbirtokos akar lenni, legyen magyarrá, vagy pedig fizessen birtoka után nagyobb adót. Legalább ezen az uton térüljön vissza az idegenbe folyó jövedelemnek egy része.

Az is egészen helyes és mindenképpen jogos, hogy olyan magyar földbirtokos, aki külföldön él, nagyobb adóval terheltessék meg, mint az olyan magyar földbirtokos, aki jövedelmét itt az országban segíti első költsézésével a magyar ipar és magyar kereskedelem ügyét.

Ha sehol nem lennének is ilyen szellemű törvényes intézmények: nálunk meg kellene azokat teremteni. De Európa számos államában munkálkodik és pedig sikerrel munkálkodik a nemzeti erőnek védelmezése. Annál inkább gondoskodni kell róla nálunk, ahol sokkal nagyobb szükség van rá, mint bármelyik más európai államban.

A véres bankrablás után.

Rendőrségünk nagy apparátussal és buzgalommal már három nap óta folytatja a legszélesebb alapokon a nyomozást s a saját hatáskörében mindent megtett a megszökött rablók, Orloff és Spector kézrekerítésére.

Ma a nyomozás harmadik napján már felderítették a kegyetlen rablógyilkosság minden részletét. A rendőrség ma is nagyszámu táviratot küldött szét a külföldi nagyobb városok és kikötők rendőrségeinek, hogy a nyomozásban segítségére legyenek.

A mai napról tudósításunk s következő:

Milos temetése.

A szerencsétlen véget ért Milos József temetése tegnap történt meg. A gyászmenet délután négy órakor indult el a Susákon levő Marussich féle házból, átment a Jellasich-téren a susák—fiumei hidon Piazza Scarpán és innen a kollegium templomba vonult, hol a holttestet beszentelték. A koporsó mellett hat bank tisztviselő haladt s a halottaskocsit a hozzátartozók követték. Utánuk jöttek a különböző pénzüzetek, iparvállalatok igazgatói és tisztviselői, továbbá a tisztviselői egyesületek küldöttei és képviselői s azután a nagyszámu közönség. A Domtemplomból a menet a temetőbe indult.

A szokolista invázió bejelentése.

A temetőben a horvát szónok panaszkodva megemlítette, hogy a fiumeiek a város nyugalma érdekében nem engedték meg, hogy a susáki szokolisták is részt vehessenek a temetésen. Ezzel kapcsolatban a szónok kijelentette hogy nemsokára eljön az az idő, amikor a szokolisták ismét megrohanják Fiumét és területét. A szeptemberi kellemetlenkedés előzetes bejelentése kínos feltűnést keltett a nagyszámu gyászoló közönség között.

Az orosz konzul.

Salviati orosz konzul tegnap a rendőrségenjárt Derencini rendőrfőkapitánynál és sajnálatát fejezte ki a fölött, hogy a véres tettet éppen oroszok követték el. Azután átnézte az elfogott Kisenevskinél talált iratokat stb.

A trieszti rendőrség üdvözlő távirata.

A trieszti rendőrség rendőrlegénysége tegnap megleghangu táviratot küldött Ratkovics János 102. számu rendőrnök üdvözölve őt hősiességéért.

A Pénzüzeteti Tisztviselők Országos Szövetsége és a fiumei bankrablás.

A kötelességteljesítés martírjának, Milos József a Fiumei Népbank meggyilkolt igazgatójának sorsa iránt minden oldalról megnyilatkozott a részvét. Kiemelendőnek tartjuk e tekintetben a fővárosi pénzüzeteti tisztviselők akcióját. A Pénzüzeteti tisztviselők Országos Egyesülete kezdesére több ezer aláírással ellátott megleghangu részvétiratot intéztek az özvegyhez, a melyben kifejezték együttérzésüket és a közös hivatás áldozatának tragikus sorsa iránti őszinte részvétüket.

Gyanus orosz leány.

A rendőrségnek tudomására jutott, hogy a Corsia Deákon levő Grünfeld féle vendéglőben egy orosz leány tartózkodik. A rendőrség bekísérte a rendőrségre, ahol a leány Rogosinsky Ivana 22 éves doni illetőségűnek adta ki magát. Elmondta, hogy bátyjához akart utazni Triesztbe. A rendőrség értesítette a trieszti rendőrséget, mely letartóztatta a leány bátyját Bogosinsky Dávid személyében. Semmiféle kompromittáló dolgot nem találtak nála. Ezen-

kivül letartóztatta a bátyjának barátját Scheyer Bayent is. Tagadták, hogy Fiumében lettek volna és azt mondták, hogy augusztus 9-én jöttek Triesztbe. A rendőrség jelentette a triezsti rendőrségnek, hogy az esetben, ha bizonyosodik, hogy a két férfi tényleg 9-ike óta van Triesztben, bocsássa őket szabadon. Válasz bevártáig a lányt fogva tartják.

A zágrábi vonal átvizsgálása.

Tegnapelőtt reggel Derencin Xavér rendőrfőkapitány kiküldötte Beusterien Henrik rendőrtisztet, hogy Peinovich detektív kíséretében kutassa át a horvátországi vasuti állomásokat Zágrábig. A rendőrségi kiküldötteket elkísérte Bataruk Iván munkás is, aki Kisenevski és két társával együtt lakott a Toretta 252. számú házában. Beusterien azonban a legszigorubb vizsgálat ellenére se talált újabb nyomra s így ma reggel a gyorsvonattal visszaérkezett Fiuméba.

Ellenőrzés automobilon.

Armanini rendőrelőőr automobilon több rendőr és detektív kíséretében az elmúlt éjjel is átkutatta a tenger mellék községeit. Megvizsgálta Veprinac, San Matteo, stb. községeket egészen Feistritzig. A kutatás azonban eredménytelen maradt.

Előzetes letartóztatás.

Kisinovski előtt, miután tegnap kihallgatták, a vizsgálóbíró kihirdette, hogy az előzetes letartóztatást jóváhagyja. Említésre méltó, hogy Kisinevski igyekezett Krivickit védeni.

Kisenevski munkakönyve.

A házkutatás alkalmával a rendőrök megtalálták Kisenevski munkakönyvét is, amelyet Budapesten 1909. május 25-ikén állítottak ki. A munkakönyvben csak egyetlen bejegyzés van, hogy Kisenevski mint öntvénymosó 1909. május 25-től június 31-ig Hirman Ferenc részöntő gyárában volt alkalmazva.

A fiumei ör- és záróintézet a bankrablással kapcsolatban közli velünk, hogy a bankoknak és intézeteknek nemcsak éjjeli, hanem nappali őrzését is elvállalja.

UJDONSÁGOK.

— **Hadihajóink Fiumében.** A magyar osztrák haditengerészet nyári hajórajja, mint már jelentettük is, 17-én érkezik Fiuméba. Mint értesülünk 17-én este Abbaziában nagy kertimulatságot rendeznek a flotta itt időző tisztikara tiszteletére. A fiumei ünnepség részletei még nincsenek megállapítva. Itt említjük meg, hogy Nákó Sándor gróf kormányzó a flotta itt tartózkodása alkalmából Fiuméba érkezik.

— **Fiumei orvosok az orvoskongresszuson.** A budapesti nemzetközi orvoskongresszuson Fiumét Grossich Antal dr., Blasinich Mario és Pozder József orvosok képviselik. Grossich dr., mint értesülünk, olasz nyelven felolvasást tart egy fontos felfedezéséről.

— **Botrányos tanító-egyesületi ülés.** Zágrábban a horvát tanító-egyesület tegnapi közgyűlésén politikai incidens történt. Az ülés megnyitása után az elnök szóba hozta a Horvatsko Pravo egyik cikkét, amely szerinte sérti a tanító egyesületet és ez ellen tiltakozott. A tiszta jogpárt és a disszidensek közt élénk vita támadt, melynek folyamán Bakracz tanító, aki disszidens, Badovinacz tiszta jogpárti képviselőt ki őt politikai szédelőnek nevezte, arculütötte. Badovinacz erre botjával ütött vissza. Már majdnem verekedésre került a sor, mire az elnök az ülést felfüggesztette. Az ülés megnyitása után Bakracz megkövette a gyűlést, hogy izgatottságában elragadtatta magát, egyben kijelentette, hogy magatartásának konzekvenciáját levonva a szövetségből kilép. Az incidens ezzel el volt intézve.

— **Elhagyott kocsis.** Barcella János kocsis tegnap este kocsiját a Belvedere egyik utcáján hagyta oly módon, hogy a szabad közlekedést megakadályozta.

— **Gyermek a lángok között.** A Tersattón lakó Brentin nevű család harmadfél éves Gábor nevű gyermeke tegnap szülei távollétében gyufával játszadozott. Az egyik gyufa meggyulladt s lángborította a gyermek ruháját, aki súlyos égési sebeket szenvedett. A gondatlan anya ellen megindítják az eljárást.

— **Halál az Ultónián.** A révkapitánysághoz jelentés érkezett, hogy az Ultonia Cunard gőzösn Fiuméből Newyork közti útjában közvetlenül a hajónak Nápolyból való elindulása után bőrbetegségben meghalt Gold Ferenc öt éves fiu, akit a Földközitengerbe süllyesztettek.

— **Álhir a velencei tífuszról.** Jelentették a minap, hogy Velence város polgármestere táviratot intézett Budapest főpolgármesteréhez, megcáfolva a budapesti újságoknak azt a híret, hogy a Velencei Lidón tífuszjárvány van. Hasonló tartalmu levelet küldött most Rákosi Jenő elnök nevére az Otthon Irók és Hírlapírók Körének a velencei *Compagnia Italiana dei Grandi Alberghi* igazgatója az alaptalan hírek minél szélesebb körben való megcáfolását kérve. A társaság igazgatósága megküldi az Otthonnak a lidói hatósági orvos nyilatkozatát is. Dr. Allarin Ferenc orvos azt bizonyítja ebben, hogy Lidón se tífuszjárvány, se más fertőző betegség nincs.

— **Sulyosan megvert fiu.** A rendőrségen tegnap délután megjelent Uratio Ede 7 éves fiu, ki a Belvederen lakik s elmondta, hogy egy Anich György nevű egyén olyan erősen megverte, hogy több helyen sűrűlést szenvedett.

— **Egy fiu balesete.** Superina József 9 éves fiu a via Fiumarán futva belebottolt egy bárkát a parthoz erősítő lánchoz s beleesett a Fiumara csatornába. Minthogy uszni tudott kimentette magát a vízből.

— **Meglopott kereskedő.** Hauer Erzsébet 24 éves romániai, Illés Maria 24 éves ujvidéki napszámosnőket a rendőrség letartóztatta, mert Pasquali és Destrini kereskedők üzletéből 12 értékes női inget, több asztalneműt elloptak. A rendőrség áttette az iratokat a járásbíróhoz.

— **Elítélt pálinkamérő.** Blasinich M. pálinkamérőt, aki üzletét korábban nyitotta ki s pálinkát árusított, a rendőrbírósa ma öt korona pénzbüntetésre ítélte.

— **Feljelentett kocsmáros.** Gherbaz Mátvás fianonai illetőségű kocsmáros a rendőrségnél feljelentették, hogy üzletét a zárórán tul is nyitva tartotta.

— **A nagyszerb pör.** Zágrábi tudósítónk jelenti: A mai tárgyalás folyamán még egyes vádlottak javaslatokat tettek mentőtanuk kihallgatása iránt, mire az elnök jelentette, hogy Popovics dr. védő még egy javaslatot jelentett be, melyet — miután beteg — holnap akar megtenni. Miután az ügyész ennek következtében nyilatkozatát holnapra halasztotta, a mai napot az akták felolvasására szánták.

— **Kirándulások a tengeren.** A magyarhorvát tengeri gőzhajózási társaság gőzösei kedvező idő esetén, vasárnap, augusztus 15-én a következő rendkívüli kirándulásokat fogják rendezni:

Cirkvenicába és Noviba a „Szamos“ termes gőzössel d. u. 2.30 órákor; visszajövet Noviból délután 6.30 órákor és Cirkvenicából d. u. 7 órákor. Menetár oda és vissza személyenként 1.50 korona. A kirándulási jegyek és az az napra érvényben levők már d. e. 8.45 és 10, nemkülömben a d. u. 1 órákor induló hajókra is kaphatók s érvényesek a visszautazásnál ugy a termes valamint a kirándulógőzöskre.

Portoré és Buccariba az „Abbazia“ gőzössel d. u. 2.30 órákor Urinj érintésével. Visszajövet Buccariból este 7 órákor. Menetár oda és vissza 80 fillér személyenként.

Abbaziába a „Lovrana“ és „Stefánia“ szalon-gőzöskkel d. e. 7, 8, 9, 10, 11 és déli 12-kor, délután 2, 3, 4, 5, 6 7 és 8^{1/2} órákor. Utolsó járat Abbaziából Fiuméba 8 órákor este. Menetár oda és vissza személyenként 1.20 korona.

Fiuméből Abbaziába az „Istriano“ és „Dráva“ gőzössel omnibus vonal. Indulás Fiuméből d. e. 9.30 és 11.30 órákor, továbbá d. u. 1.30 3.30 4.30 5.30 6.30 és 7.30 órákor.

Abbaziából Fiuméba az „Istriano“ és „Dráva“ gőzössel d. e. 10.30 órákor d. u. 12.30, 2.30, 4.30 5.30 6.30 7.30 és 8.30 órákor. Menetár személyenként 20 fillér. Ezen gőzöstre érvényes jegyek csakis a gőzhajón kaphatók.

Ezenkívül kedvező idő esetén még egy esti járat, indulás Fiuméből 9 és Abbaziából fél 11 órákor. Menetár oda és vissza 1.20 korona személyenként.

Lovranába közvetlenül a „Dráva“ gőzössel d. e. 7 és 11.30 órákor. Menetár oda vagy vissza 80 fillér személyenként.

Ikába, Lovranába és kirándulás Moschienizzába a „Száva“ gőzössel d. u. 2.30 órákor, érintve menetkor Voloscát, Abbaziát, Ikát és Lovranát. 4 óra 10 perckor a gőzös folytatja útját Moschienizzáig hová 4.30 órákor érkezik. — Indulás Moschienizzából este 6.30 órákor érintve Lovranát 7, Ikát 7.30 és Abbaziát este 7.50 órákor. — Menetár Lovranáig 80 fillér, Moschienizzáig 120 korona személyenként oda és vissza.

Hétfőn kirándulás a Brioni szigetekre. Indulás Fiuméből reggel 7.45 órákor a „Tátra“ gőzössel.

— **A kikötőből.** Augusztus 14. érkezett: „Austria“ német gőzös Hamburgból 160 tonna vegyes áruval; „Pontonia“ német gőzös Hamburgból 2000 tonna foszfáttal.

Indult: „Voturno“ angol gőzös Huliba 70 tonna fával és 80 tonna cukorral; „Giuseppina“ olasz gőzös Catániába üresen; „Josephine“ osztrák gőzös Triesztbe 120 tonna vegyes áruval; „Split“ osztrák gőzös Metkovicba 30 tonna vegyes áruval.

Távirat ◀ Telefon.

Két gyanus orosz elfogatása

Sopronban.

BUDAPEST, aug. 14. A rendőrfőkapitányság tovább is folytatja a nyomozást a fiumei bankrablás ügyében. A letartóztatott Krivickit ma délelőtt átkísérték az ügyészséghez. Ma az a hír terjedt el a fővárosban, hogy Sopronban két gyanus orosz letartóztattak, akikre teljesen ráillik Orloff és Spector személyleírása. A budapesti rendőrség telefonon érdeklődött a soproni rendőrségnél, ahonnan Schiller András dr. rendőrfogalmazó azt a felvilágosítást adta, hogy a két gyanus orosz személyazonosságát még nem állapították meg véglegesen, annyi azonban bizonyos, hogy nem azonosak a fiumei bankrablókkal. Az egyik letartóztatott orosz Ternopolszki Ábrahám állítólagos könyvelő, a másik pedig Tomorovszki Mózes csavargó, aki két évvel ezelőtt könyörödmányokat gyűjtött Budapesten. A két orosz tegnap érkezett Esztergom felől Sopronba s mindkettőnél nagyobb összeg készpénz volt. Azt hiszik, hogy ezek rabolták ki Eperjesen Glück Dávid ékszerboltját. A budapesti rendőrség ennek ellenére megkérte a soproni rendőrséget, hogy a két orosz fényképét küldje fel.

Megcáfolt bányatüz.

BUDAPEST, aug. 14. Az osztrák államvasut társaság igazgatósága cáfolatot tett közzé hogy a lapoknak az a híre, mintha a domándi köszénbánya négy nap óta lángban állna, nem felel meg a valóságnak. A bányában minden rendben van.

Emma, gyermekem, mit lá: a szemem!

Itt fön, 3090 méterrel a tenger fölött, a világ legelrejtettebb zugában meg lehet vásárolni Fay valódi sződeni ásványpasztilláját és végre alaposan nekimehetek kellemetlen meghűlésemnek. Most ismét láthatjuk, hogy a jó dolog minden-hová eljut. Tisztelt uram, adjon mindjárt három skatulyával, hogy ne jussak ismét zavarosra. És majd meglátod, gyermekem, milyen hamar friss és élénk leszek újra. Fay valódi sződenie (egy skatulya 1 korona 25 fillér) egyszerűen nem tűr meghűlést.

Vezérképviselet Magyarország-Ausztria részére Güntzert W. Th. IV., Grosse Neugasse 17.

Meglopott művész.

BUDAPEST, aug. 14. Neszmélyi Adrienne a Nemzeti Színház művésznője ma reggel megjelent a rendőrségen és elmondotta, hogy lakását, amíg apjával a vidéken nyaralt, feltörték és onnan 50,000 korona értékű ékszert elraboltak. A rendőrség keresi a tetteseket.

Versenyistálló árverés előtt.

KOMÁROM, aug. 14. Esterházy Ferenc gróf versenyistállóját augusztus 19-én elárverezik.

Verekedő kirándulók.

ALSÓKUBIN, aug. 14. Az itteni Tátrafürdőben az éjjel egy cseh lengyel kiránduló társaság nagy botrányt csapott. Részeg állapotban megtámadták a közönséget s a postahivatal egyik tisztviselőjét félholtra verték. A rendőrség letartóztatta a kirándulókat.

A porta válasza.

BERLIN, aug. 14. A Localanzeigernek jelentik Konstantinápolyból, hogy a porta jegyzéke, amelyet ma fog Athénbe küldeni, mérsékelt hangú lesz. A válaszjegyzék hangsúlyozni fogja, hogy a török kormány kielégítőnek találja az athéni jegyzéknek Krétára vonatkozó részét s a porta elismeri, hogy Görögország hivatalosan nem követett el a krétai kérdésben helytelenségeket, de ha az athéni kormány súlyt helyez arra, hogy jó egyetértésben maradjon a portával, akkor határozottan dezavualnia kell azokat a krétai görög csendőrtiszteket, akik törökellenes politikát űztek. A porta jegyzéke abban csucsosodott ki, hogy a görög kormány nem háríthatja el magáról a felelősséget a védőhatalmakra, mert az athéni kormánynak önmagának kell magát felelnie.

A marokkói harctérről.

MADRID, aug. 14. Azt beszélnek, hogy Muley-Hafid kérte a hadjárat befejezését és megígérte, hogy ő maga fog leszámolni a Rif-kabylókkal. A kormányhoz nagyon közel álló lap hangoztatja, hogy Spanyolország többé nem hallgathat üres ígéretekre s önmagának kell területi épségét fegyverrel biztosítania. Ilyen körülmények között könnyen megeshetik, hogy Marokkóval erős bonyodalom fog támadni.

PÁRIS, aug. 14. A Matin jelenti Madridból: Augusztus tizenegyediké volt július 27-ike után az a nap, melyen a rifitörzsek a legnagyobb veszteségeket szenvedték. A melillai hippodromban felállított ágyúutegnek sikerült elpusztítania a Kurguru-hegység egyik szakadékjában álló épületet, amelyet a mórok megszálltak. Egy sáncot melyet a mórok emeltek, szintén szétlőttek a spanyol utegek és ott is számos marokkói vesztette életét. Léghajó mutatta meg a spanyoloknak a mórok menekülési irányát, s ezek sorait a Kasamellodi erőd ágyúi tizedelték meg. Estefelé a móroknak Mezuita közelében felállított megfigyelő állomását egyik erőd 9 centiméteres ágyúi elpusztították. A romok alatt pusztult el az őrcsapat légénysége. A benszülőttekből álló rendőrség szintén résztvett e napon a harcokban.

Beck Vilmos Newyorkban.

LONDON, aug. 14. Newyorkból jelentik, hogy Beck Vilmost, a budapesti opera volt tagját igen fényes feltételek mellett a newyorki Manhattan Opera House első baritonistának szerződte.

A svédországi sztrájk.

STOCKHOLM, aug. 14. Az itteni postahivatalnokok szövetsége az általános sztrájkban való részvétel ellen nyilatkozott. A délután fo-

lyamán a közuti vasut sinein dinamitot találtak, melynek mennyisége oly csekély volt, hogy jelentékeny kárt amúgy sem okozhatott volna. A szédők egyesülete az elnökség javaslatára elutasította a felszólítást, hogy munkába lépjen.

Luleában egy Burman nevű munkásnál margarinos-edényben dinamitot és kanócot foglalt le a rendőrség. Nevezett egy ifju-szociális'ta, azt állítja azonban, hogy a dinamitot már 1904-ben szerezte be.

A svéd táviró és telefonmunkások szövetsége kiszivárgott hírek szerint ellene szavazott a sztrájkban való részvételnek.

Malmöben a sztrájkolók pékműhelye serény munkában van.

Holnap kezdődik a kenyérkiosztás. A hus eladók testülete megkezdte a hus kiosztását a sztrájkolók között.

A harcias török kormány.

LONDON, aug. 14. A Daily Telegraph konstantinápolyi jelentései nagyon pesszimiztikusak. A szerdán tartott minisztertanácson állítólag a hadügyminiszter, a tengerészeti és a közmunkaminiszterek a háborút mondták a megoldás egyetlen lehetséges módjának. Tegnap a portán csak a háborúról és a Görögország ellen indítandó flottaakcióról volt szó. A nagyvezir és külügyminiszter egész nap dolgoztak az új jegyzéken. A török flotta a Karpathosziget felé indult, amely csak körülül negyven tengeri mértföldnyire van Krétától. A szalonikii erődök építésén és felszerelésén lázasan dolgoznak.

KONSTANTINÁPOLY, aug. 14. A török sajtó tartózkodó magatartást tanusít. A Tanin nem tartja a görög jegyzéket jelentéktelennek és megelégedését fejezi ki, hogy a jegyzék megakadályozta a háborúhoz igen közel álló kedv további rosszabbodását. Inopportunist volt, ha alap nélkül félné a gyöngye szomszédjától. Ha Görögország bennünket a jövőben zavarni fog, írja a lap, össze fogjuk morzsolni.

Görögország és Szerbia.

LONDON, aug. 14. Törökországnak, hír szerint, bizonyítékok jutottak a birtokába arra nézve, hogy Görögország Szerbiát közös akcióra akarja rábeszélteni Törökország ellen. A lépések azonban, amelyeket ebben az irányban tett, nem jártak eredménnyel.

A Smith és Meynier első szab. fiumei papirgyár részv. társ. azonnali belépésre keres, a magyar és német nyelvet szóban és írásban tökéletesen bíró és különösen a gépirásban és a német nyelvű gyorsírásban jártas

nő- vagy férfi tisztviselőt.

Kezdő fizetés 100—140 korona.

Jelentkezés személyesen.

Kobelt és Vidákovics

BRISTOL KÁVÉHÁZA

ABBAZIA.

Estéknént

BARCZA JENŐ

kaposvári cigányzenekara hangversenyez. Utolsó hajó Fiuméba este 1/211 órakor.

Csinosan butorozott szoba

Via del Molo 1. I. emelet balra uri családnál azonnal kiadó.

BAUER GRÜN WALD A magyarok
GRAND HOTEL D'ITALIE OTTHONA

**VELENCÉ-
BEN**
Elsőrendű szálló. — Kifünő konyha.

Büchler L. Abbazia

(a Stefania szállóval szemben)

Férfidivat különlegességek a legelőkelőbb uri közönség számára.

Magyar cég!

Szabott árak!

MUSCHONG-BUZIASFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ
ÜDIT-GYÖGYIT

Vese- és hólyagbajoknál, a vemedence idült hurutjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztós szervek hurutos bántalmainál kitünő hatásúnak bizonyult. Orvosilag ajánlva. Fiumel főraktár FRANC. JECHEL cégnél.

Bratovich G. N.

könyvkötészete átköltözött a Castello utca 9. számú Kucich-házba. Telefon sz. 766.

Minél számosabb megrendelésért esedezik továbbra is

Bratovich G. N.

ifj. Latcovich János

FIUME, Kossuth Lajos u. 2.

TELEFON száma 994.

**Mindennemű fehérnemű- és divat-
árucikkek legolcsóbb forrása**

Zefiringek valódi színekben.

Legfinomabb és legdivatosabb nyakkendők. -- Fehér és színes gallérok és kézelők. -- Sétapálcák. -- Valódi selyemernyők. -- Bőr- és cérnakeztyűk.

Fürdőruhák.

Magyar kiszolgálás!

Cantrida „FIUME“ vendéglő

a fürdővel szemben.

Szép árnyékos kerthelyiség tekepályával kitünő magyar és olasz konyha, jó ausztriai és stájer borok. Kóbányai polgári duplamalata sör.

Számos látogatásért esedezik

MANN HANS vendéglős

Butorcsomagolást

gyékény és szalma közé, átköltöztetést és

butorszállítást

butorszállító kocsiban pontosan és jutányosan elvállal.

FRANK G.

Fiume, Via Germania 11. III. em.

